

Nyhetstips: 033-700 07 77 nyhetschefen@bt.se

Kontakt: 033-700 07 00 kundtjanst@bt.se

bt.se Borås Tidning TISDAG 04 FEB 2014

KRÖNIKA TISDAG 4 FEBRUARI NILS FUNCKE

Funcke: Lexbase – en blandning av dynamit och alkohol

KRÖNIKÖRER i dag 07:34 | Uppdaterad i dag 07:44

Databaser på internet, alkohol och dynamit har mer gemensamt än man kan tro. I varje fall om man ser till riskerna för enskilda och samhällsklimatet.

Gruvarbetarna fick förr i tiden inte ta med sig mer dynamit än absolut nödvändigt. Smällde det, vilket inte var ovanligt, skulle följderna bli så små som möjligt.

Skaparen av motboken och alkoholransoneringen, Ivan Bratt, liknade alkoholen vid dynamit. Blev tillgången för god ökade skadorna på enskilda och samhällskroppen i stort.

Lexbase är som en blandning av dynamit och alkohol.

Databasen med några miljoner domar fick debatten att explodera innan den själv imploderade efter några dagar. Skyldiga som oskyldiga kunde fara illa när alla mot betalning kunde få del av domar från de senaste fem åren om allt från dråp till rattfylla. Lexbase var en enda stor och massiv integritetskränkning.

Företeelsen är inte ny. Det har länge funnits databaser med domar tillgängliga för den som varit villig att betala. Men tillgången har varit ransonerad. Antingen genom att endast vissa yrkeskategorier som journalister och jurister haft tillgång till dem eller också har databasen varit begränsad till ett visst ämnesområde, som exempelvis domar som gäller tillgången till allmänna handlingar.

Det nya med Lexbase var att den riktade sig till allmänheten och genom sina sökfunktioner, bland annat på adresser, vädjade till våra sämsta eller rent av mörkaste sidor, skvaller och hämndbegär.

Många gick i taket. Grundlagen borde ändras så att Datainspektionen kunde ta itu med illtyget.

Möjligheten för enskilda att skaffa utgivningsbevis och därmed få samma starka grundlagsskydd som de etablerade medierna är en allt igenom sympatisk och demokratisk tanke. Yttrandefriheten är ingen skrärrättighet utan en rätt för alla.

Rätten att skaffa utgivningsbevis har funnits i elva år. Nära 900 enskilda och organisationer har utgivningsbevis. De genomgångar som bland annat undertecknad gjorde för Yttrandefrihetskommittén visar att det inte förekommer några systematiska integritetskränkningar på dessa webbplatser. De sköts på det hela taget på ett ansvarskännande sätt.

Att häva grundlagsskyddet för dessa webbplatser som i många fall bidrar till samhällsdebatten för att komma åt Lexbase är verkligen att låta gruvlaget med Datainspektionen som anförare få fri tillgång till dynamit.

Ett starkt grundlagsskydd innebär inte att den som omfattas får publicera vad som helst. Det är förtal att lämna uppgifter om någons brottslighet om det inte är försvarligt. Konkret innebär det att det är straffritt att publicera domar mot personer som har en förtroende ställning i samhället, t.ex. ett fifflande kommunalråd eller ett polisbefäl som begår våldtäkter.

Däremot torde det utgöra förtal att exponera personer som saknar en officiell position och där det inte av omständigheterna i övrigt är motiverat att koppla en händelse till en viss person.

Att publicera domar kräver omdöme. Varje dom måste prövas för sig och frågan ställas om det är motiverat av ett allmänintresse att publicera den. Lexbase visade sig sakna det omdöme som krävs. Frågan är hur det ser ut hos övriga som tillhandahåller domar?

En lika motiverad som blygsam begäran är använda nuvarande lagar innan man omtöcknad av vrede lägger dynamit i grundlagsbestämmelserna. Inte heller det tryck som en allmän debatt åstadkommer ska underskattas för att komma tillrätta med övertramp.

[Nils Funcke](#)

journalist, yttrandefrihetsexpert

Blogga om den här artikeln

 [Tingly bloggsök](#)

Om du kommenterar och länkar den här artikeln i din blogg, så kommer det inlägget att länkas till härifrån.

[Pinga din blogg hos Twingly för att vi skall kunna hitta den.](#)

Läsarnas kommentarer

Din kommentar tillhandahålls av Disqus och ska ej betraktas som redaktionellt material. Genom att kommentera på Borås Tidning så godkänner du samtidigt våra [regler](#).

0 kommentarer ★ 0

Nyaste ▾ **Community** Dela   ▾

Be the first to comment.

 Prenumerera Add Disqus to your site

© Borås Tidning. Allt material på bt.se är skyddat enligt upphovsrättslagen.